

משנה - נגעים - עיקר תוי"ט

• [פרק א](#) • [פרק ב](#) • [פרק ג](#) • [פרק ד](#) • [פרק ה](#) • [פרק ו](#) • [פרק ז](#) • [פרק ח](#) • [פרק ט](#) • [פרק י](#) • [פרק יא](#) • [פרק יב](#) • [פרק יג](#) • [פרק יד](#)

[פרק א](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

[פרק ב](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#)

[פרק ג](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ד](#) [משנה ז](#) [משנה ח](#)

[פרק ד](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#) [משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#) [משנה יא](#)

[פרק ה](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#)

[פרק ו](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#) [משנה ח](#)

[פרק ז](#)

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#)

פרק ח

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ו משנה ז משנה י

פרק ט

משנה א משנה ב משנה ג

פרק י

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
ז משנה ח משנה ט משנה י

פרק יא

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
ז משנה ח משנה ט משנה י משנה יא משנה יב

פרק יב

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז

פרק יג

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ז משנה ז
ח משנה ט משנה י משנה יא משנה יב

פרק יד

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
ח משנה ט משנה י משנה יב משנה יג

פרק א - משנה א

[א] גמרא שבועות דף ו'. ועין תוספות יום טוב: **[ב]** בהרת כו'. ואין דרך נגע לבא אלא בארבעה מראות הללו, ומיהו בכל אחד ואחד יש כמה מראות שזה לבן מזה כמו שלגים וכן כלם. הר"ש ותוספות: **[ג]** ועין בהר"ב לקמן משנה ג':

פרק א - משנה ב

[ד] פנין כו'. והא דלא שיערו לתרוניהו או ביין או בדם, ומאי טעמא תני בסיד כדם בחלב ולא אמר פנין בסיד. ועוד, שיעור המזוג מאי ניהו או בשני חלקים שלג וחלב או בפחות. ובזה יש לומר שהוא בכדי שיראה זה לתוך זה כדאמרינן בעלמא מים שדם הצפור נכר בהם. ונראה דרבי ישמעאל סבר בעינן שיהיה נודע הלבנינות ונכר באדמימות, הלכך אלו אמר כדם בשלג או כדם בסיד, מתוך ששניהם עבים אין נמזגים כלל ואין המראות מתערבים. ואם אמר פנין בסיד, אף על פי שהיין קלוש, הסיד עב, אבל יין בשלג נמוח ואינו נמוח ושניהם נראים. ואם אמר יין בחלב או במים, מפני ששניהם קלוישים היין מחזירם למראהו, והלבן אינו נכר בטבעו. ורבי עקיבא סבירא ליה אדמדמם אדם שבאדמים, הלכך משער להו יין במים הר"ב ד:

פרק א - משנה ג

[ה] והתועלת לחלק אותן במספר ארבעה, ולא תני סתם כל מקרום כו' מצטרפין, מלמד שאם אינו בקי בהן ובשמותיהן לא יראה את הנגעים. הרמב"ם בשם התוספתא: **[ו]** לפטר כו'. נקט בתחלה שני הקצוות, והדר מקדים להסגיר שהוא בשבוע אחד, ואחר כך לפטר שהוא בשבוע שני, והדר להחליט שיש בו כמה גוני: **[ז]** העומד כו'. ולא נקט נמי בתחלה, דרישא הכי פרושא, ארבעה מראות כו' מצטרפין בתחלה וכן לפטר כו', ולא הצריך לפרש צרוף דרישא דפשיטא דסתמא דמלתא אירי בבא בתחלה. מהר"ם: **[ח]** לפטר כו'. ואם תאמר, מאי צרוף שיך פאן. נראה לי, כגון שהסגיר בהרת בשני גריסין ובסוף שבוע שני יש בהרת כגריס ושאת כגריס, והשתא אי הווי שני מינים הוי ליה שאת נגע חדש ומסגירין

עליו, אבל אם מצטרפים דהוי כנגע אחד הוי ליה עמד בעיניו דטהור. מהר"ם. ועין תוספות יום טוב: [ט] כל דברי הרב הם על פי התוספתא נלמדו מקראי. ועין תוספות יום טוב באריכות: [י] שכל כו'. לאו דוקא, דהא איכא נתקים. אלא בעור בשר קאמר. הר"ש:

פרק א - משנה ד

[יא] ששה עשר. הכי גרס הר"ש, ופרש דסבירא ליה כרבי עקיבא דאמר כלהו לבהדי שאת מצטרפי, דשאת מצטרפת לבהרת וסיד וקרום, וקרום וסיד גם כן מצטרפין, הרי ארבעה צרופים וארבעה חלקים, ופתוכים כנגדם, הרי ששה עשר. עד כאן. ומיהו למסקנה לרבי עקיבא פלן מצטרפין. ועין תוספות יום טוב: [יב] ובספר קרבן אהרן תרץ, דהרמב"ם דקדק בלשונו ולא כתב ושמנה בנתקים, אלא והם עצמם בנתקים, לומר שהם היותר מיחדים בהם אשר הם דומים למראות הנגעים, עם היות שטמאים גם בשאר מראות. ועין תוספות יום טוב: [יג] וברמב"ם בנסחת ארץ ישראל וכו' בחבורו פסק כרבי עקיבא. ועין תוספות יום טוב:

פרק א - משנה ה

[יד] דאי קאי בסוף שבוע שני, פוטר. הר"ש: [טו] נסמך. סברא הוא בכל הני דתנינן שמבטלין סימני הטמאה: [טז] השחין. וקשה, תפוק ליה משום שחין ומכנה ששער לבן גם בהם סימן טמאה. ויש לומר, כגון שהיא מכה טרקה שאינה מטמאה. כסף משנה. ועין תוספות יום טוב: [יז] ונתפזרה. פרוש, שפשה הנגע לתוכה וכסה מקצתה, ואפתי נשאר שעור מחיה דהינו כעדשה בהצטרף לכלה מחיה. ובא, פרוש, או שבא השחין. מהר"ם. ועין תוספות יום טוב: [יח] ושוב לא מטמא במחיה. מהר"ם: [יט] לאו דוקא, דהוא הדין אאו נכנס וכו' קאי, אלא דנקט במאי דסליק וסמיה: [כ] פסיון. משום נגעי הגוף נקטיה. ובנגעי בתים [דבהו נמי מירין] אפלו עמד בעיניו טמא: [כא] ואין כו'. אפלו יש בהם כגריס ועומד בשבוע ראשון, נמי הוי להקל, דהוי בהסגר ולא בהחלט, וככל הני דתני בהדיא. אלא משום דעל כל פנים אצטריך למתני ונתמעטה, דאם לא כן קאי בהחלט, נקט ואין כו' דפטור לגמרי. ועין תוספות יום טוב:

פרק א - משנה ו

{כב} לא כו'. דאף על גב דאי נמי פטרו בשבת, כשנולד לו לאחר השבת הנה מחליטו, מכל מקום הנה טהור אם טבל והעריב שמשו, עד שיולד לו ויראה לפהו. ועין תוספות יום טוב: **{כג}** וכלומר, שהנגע הוא בעור הבשר הנה שנעשה צלקת. דאי לאו הכי עדין אין השער נלבו בתוך הנגע:

פרק ב

ב

פרק ב - משנה א

{א} מיחס אל העצם, אשר שמו גרמא. הרמב"ם: **{ב}** לפי שרצה להזכיר נגע צרעת בישראל, נקט האי לישנא אני כפרתו. מהר"ם: **{ג}** והראב"ד בפרושו לתורת פהנים כתב, דרבי ישמעאל סבירא ליה דאין גרמוני וכושי טמאים כלל, שאין אנו יכולים לעמד על תכן מראה הנגע, אלא הבינונים הם מטמאים בנגעים. ופליג רבי עקיבא דאף אלו מטמאים, ולא להקל ולא להחמיר, אלא מביאים סמנים ונראה כאלו הוא בבינוני. ורבי יהודה וחקמים פליגי בכונת רבי עקיבא. ועין תוספות יום טוב: **{ד}** ומשום דמסתבר טעמיה, שנאו בלשון חכמים. ועין תוספות יום טוב:

פרק ב - משנה ב

{ה} הבית. הינו נגעי אדם ובגדים. אבל דבתים לא סגי בלאו הכי. ומהר"ם פרש דאם החלונות סגורות צריך לפתחם, והא דאין פותחין, הינו מחדש:

פרק ב - משנה ג

[ו] עיניו. ואי כקה חד עינא לא:

פרק ב - משנה ד

[ז] מעל גבי האילן. ועין תוספות יום טוב: [ח] מעט. הראב"ד: [ט] אף כו'. יש לומר דתנא קמא לא פליג, והרמב"ם לא העתיק דברי רבי יהודה להלכה. ולפי זה נראה דפליג וסבירא ליה דשחי דשמאלית בית הסתרים הוא, ואף על פי שפשטיה טוה מגבתו ונראה, לא דמא לשחי הימנית דבלאו הכי מגביהה בכל עת כו'. ובשם הראב"ד מצאתי, דהתנא קמא נתן סימן לשתי הזרועות בימנית, ורבי יהודה נתן בהם סימן בשמאלית. ונראה דרבי יהודה מקל, מדקאמר אף. עד כאן: [י] הר"ב קצר כאן. ועין פרק י"ד משנה ב' ומה שכתב שם:

פרק ב - משנה ה

[יא] אי מה ריבים בשלשה אף נגעים כן, ודין הוא, ממונו בשלשה, גופו לא כל שכן, תלמוד לומר והובא אל אהרן או אל אחד וגו'. גמרא: [יב] מדפרש דברי רבי יהודה, נראה דפסק פותיה. והר"ש פרש דאף בצרוף שלשה אינו יכול להתיר, דאשתו כגופו: [יג] עצמו. ביחיד ממחה. דאלו בתלתא לא חשידי:

פרק ג - משנה א

{א} ובגדה פרש רש"י, אדם משמע כל שהוא מין אדם אפלו קטן, דכתיב (במדבר ל) ונפש אדם, ובקטנות מירי. ואיש, למעוטי אשה מפריעה ופרימה: **{ב}** תושב. דדינו כנכרי זולת להאכילו נבלות ולהחיותו. ולקמן גבי נגעי בגדים לא קאמר חוץ מגר תושב, וגם בנגעי בתים כן, משום דנגעי הגוף לא מטירו אלא בקרבן, וגר תושב לאו בר הכי הוא, מה שאין כן התם דגזרי ביה רבנן. מהר"ם: **{ג}** בתורת כהנים יליף ליה מקרא. ועין תוספות יום טוב: **{ד}** לאו דוקא שוטה, דצריך שיהא פקח קצת דמסברו ליה וסבר, אלא דלגבי חכם שבישראל שוטה קרי ליה. כסף משנה: **{ה}** לפי שצריך לראות הנגע עם הבשר שסביבו, פדתנא בתורת כהנים: **{ו}** ובאותו נגע נמי משפחת דאין מחליטין את המסגר, דאם הסגירו בבחירת פגריס ובאמצע השבוע נולד בו שער לבן או מחיה, אין מחליטו, וכי אזלא לה המחיה או שער לבן בסוף השבוע לא מחיב קרבן אלא הסגר שני. הר"ש:

פרק ג - משנה ד

{ז} והר"ש הקדים וזה לשונו, מטמאין כו', מה שחלוקין משאר נגעים בשבוע אחד, הינו לענן טהרה, דשאר נגעים יש להן כו', כלשון הר"ב:

פרק ג - משנה ז

{ח} לאו למימרא דדוקא בשבוע השלישי, דגם בשניה כן אם כבר חלץ בראשונה, אלא משום דבבתים איכא שלשה שבועות, נקט הכי. ומיהו פדאיתנהו: **{ט}** בתחלה. אין זה כמו בתחלה דכל הנגעים, דכלהו להחליט והכא להסגיר. מכל מקום תני לה משום פשיון, דבתחלה אינו מסגיר. הר"ש. וכלומר מחמת הפשיון. וכתב מהר"ם, והא דאמרינן בסוף משנה א' דבתחלה מסגיר ומסגיר, הינו דוקא כשנולד נגע במקום אחר, אבל אם אותו נגע הראשון הולך ופושא, הכל נגע אחד ואינו מסגיר אלא על

פרק ג - משנה ח

[י] ומטמאין כו'. דיני דכל הך פרקא מבארים בקראי ובדרשי דתורת פהגים. ועין תוספות יום טוב: **[יא]** ולשון הרמב"ם, והו:

ד

פרק

פרק ד - משנה א

[א] לאו דוקא מראה אחד, שהרי המראות מצטרפות. אלא לאפוקי אם הפסיון הוא למטה מארבעה מראות. ועין תוספות יום טוב: **[ב]** בכל כו'. ושער לבן בנגעי עור [בשר] ובשחין ומכה בלבד הוא סימן טמאה. הרמב"ם:

פרק ד - משנה ב

[ג] והוא שלא יהיה מארבעה מראות. הרמב"ם: **[ד]** יליף ליה בתורת פהגים. והוא מקום שתי שערות על שתי שערות. ועין תוספות יום טוב: **[ה]** בכל כו'. והמחיה סימן טמאה בשני מינים לבד, בנגעי עור בשר ובקרחת. הרמב"ם: ובגבחת.

פרק ד - משנה ד

[ו] שָׁאִין בּוֹ מִמֶּשׁ. לְפִי שְׁשַׁעוֹר הַנֶּקֶב אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּנּוּ הַשַּׁעַר מְעַט מְזַעֵיר וְאִין לוֹ שַׁעוֹר מוּחָשׁ עַד שְׂיִמְעֵט הַשַּׁעוֹר. הַרְמַבִּי"ם:

פרק ד - משנה ה

[ז] וְהָא דְפָרְק קָמָא מְשַׁנָּה ה' הַשְּׁחִין חוֹלֵק בֵּין אוֹם לְפִשְׁיֹן הָרִי זֶה לְהַקְל, דְּמִשְׁמַע דְּפִסְיֹן רְחוּק אֵינּוּ מְטַמָּא כָּלְל, הֵינּוּ בְּפִשְׁיֹן כָּל שְׁהוּא. הַרְאָבִי"ד וּמְהַר"ם. וְכֵן נִרְאֶה קִצָּת דְּעַת הַר"ש וְהַר"ב. אֲבָל לִי נִרְאֶה דְּהַרְחוּק אֵינּוּ מְטַמָּא כָּלְל בְּנִגְעֵי אָדָם מְשׁוּם פִּשְׁיֹן, רַק כְּנִגְעַת חֲדָשׁ. וְכֵן הוּא דְּעַת הַרְמַבִּי"ם. וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ כֵּן נִמְי בְּלִשׁוֹן הַר"ב. וְעֵינְ תוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[ח]** עוֹד נִפְקָא מִנְהּ, שְׁאִם נוֹלֵד שַׁעְרָה אַחַת בְּנִגְעָה זֹו וְשַׁעְרָה אַחַת בְּנִגְעָה זֹו, טָמֵא מִחֻלָּט. כְּסָף מְשַׁנָּה:

פרק ד - משנה ו

[ט] רַבִּי שְׁמַעוֹן כּוֹי. בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים פְּלִיגִי בְּדַרְשֵׁי דְקַרְאִי. וְכֵן בְּסִיפָא. וְעֵינְ תוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[י]** טָמֵא. נִרְאֶה לִי דְאִשְׁמַעִינְ דְאָף עַל גַּב דְּלֵא יִדְעִינְ אִי קָדָם הַבְּהֵרַת אִי לֵא, וְכַתְּנָא קָמָא דְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ דְּסוּף פְּרָקִין:

פרק ד - משנה ז

[יא] וּמְשׁוּם פִּשְׁיֹן צְרִיךְ לְפָרֵשׁ שְׁהַסְגִּירוֹ: **[יב]** אוֹ בְּסוּף שְׁבוּעָה וְחֻזְרָה בּוֹ בְיוֹם. הַר"שׁ: **[יג]** אוֹ עֲמֻדָה בּוֹ שְׁנֵי שְׁבוּעוֹת וּפְטָרוֹ וְאַחַר כְּדֵי הִלְכָה וְשׁוּב

חזרה. הר"ש: **[יד]** מארבעה כו'. משמע דכלן מצטרפות, וכדעת הרמב"ם. וצריך לומר לדעת הר"ש והר"ב דהתם, דהכי קאמר, דאי מתמעט מארבעה כו' טהור, אבל אי לא מתמעט יש מהו דטהור ויש מהו דטמא, וזה תלוי בצרוף. ומה שכתב בפלג ונעשה כקרום, צריך לומר דאליבא דרבי מאיר דריש פרק א' שהוא תנא קמא נקט: **[טו]** מוכח מלשוננו דרוצה לומר דרבי עקיבא מטמא ויחליט. וכן מדכתב לחכמים יסגיר, מוכח דלרבי עקיבא יחליט. וקשה ממתניתין דלקמן. וצריך עיון. והרמב"ם לא גריס למתניתין דלקמן כלל. והר"ש כתב, דבכגריס מודו כלי עלמא דהרי היא כמו שהיתה. והכא פליגי בכגריס ועוד, והסגירו, ובסוף שבוע כנסה אותו ועוד, והסגירו שנית, ואחר כך פשתה אותו ועוד. [ומתניתין ח' פרושא דופשתה וכנסה דרישא הוא. ולשון מטמא, כולל החלט והסגור]. וכל הנדף פלוגתיהו בסוף שבוע **[ב]** ולאחר הפטור:

פרק ד - משנה ח

[טז] ולא דק בלישניה, דאם כן לרבי עקיבא חשיב פשיון, והרי לא אומר רבי עקיבא אלא תראה בתחלה: **[יז]** כלומר, ואי קאי בסוף שבוע ראשון מסגירו כו' כדפרש הר"ב בחכמים מטהרין במתניתין דלעיל. והר"ש פרש לעיל והכא, דמטהרים לגמרי, ומוקי לה בסוף שבוע שני ולאחר הפטור:

פרק ד - משנה ט

[יח] הר"ש. ולישיתיה דחכמים מטהרים לגמרי ולא משפחת אלא בסוף שבוע שני ולאחר הפטור. אבל להר"ב, הכא נמי לאו דוקא לאחר הפטור, דהוא הדין נמי בסוף שבוע ראשון או שני, וכדלעיל. והטעם כמו שכתב הרמב"ם, דחכמים אומרים שהפשיון הוא שיוסיף על הנגע אשר היה תחלה [דוקא] כו'. וכן הרמב"ם סתם ולא פרש דלאחר הפטור [מירי]:

פרק ד - משנה י

יט וְהַחֲלִיטוּ וְאַחַר כֵּן נֹלַד לוֹ מַחֲזִיהַ כּוֹי, רַבִּי עֲקִיבָא מְטַמָּא, דְּאָף עַל גַּב דְּקַמָּא כְּבֵר נְטֵהָר, מְכַל מְקוֹם כְּשֶׁפִּשָׁה חֲזַר לְטַמְּאָתוֹ וְנִעְשָׂה הַכֹּל נִגַּע אֶחָד. וְכִשְׁהִלְכָה הָאוֹם לְאַחַר שְׁנֹזְקָק לְטַמְּאָה וְנִשְׁאַרוּ בּוֹ סִימְנֵי טַמְּאָה, נִשְׁאַר בְּהַחֲלִיט עַל הַשְּׁנֵי קָדָם שְׁיִרְאָנוּ הַכְּהֵן. וְלֹא דָמִי לְאִין מַחֲלִיטִין אֶת הַמַּחֲלָט, דְּהֵי מְלֵי שְׁנֵי נִגְעִין בְּשְׁנֵי מְקוֹמוֹת, מַה שְּׂאִין כֵּן בִּנְגַע אֶחָד. וְכַדְתִּנְיָא בְּתוֹרַת כְּהֵנִים כּוֹי. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים דְּאָף עַל גַּב דְּמְטַמְּאִין לִיהַ מְשׁוּם פְּשִׁיּוֹן לְנִגַּע הָאֶחָד, מְכַל מְקוֹם כְּשֶׁהִלְכָה הָאוֹם נְטֵהָר מַחֲלוּט הַפְּשִׁיּוֹן, וְתִרְאָה בְּתַחֲלָה וְיַחֲלִיטְנוּ עַל הַמַּחֲזִיהַ כּוֹי. מִהַר"ם: **כ** וְקִשָּׁה, כִּי לֹא נִפְטָר נְפִי נִחְשָׁב הַפְּשִׁיּוֹן אֶל נִגַּע הָרֵאשׁוֹן וְלִהְיֵיטוֹ, וְהַדֵּר נַחֲלִיטוֹ שְׁנֵית מִצַּד גְּרִיס הַחֲדָשׁ עִם סִימְנֵי טַמְּאָה. וְהַפְּסָף מְשַׁנָּה לְשִׁיטַת הַרְמַב"ם לֹא הִתְנָה שְׂיֵהָא לְאַחַר הַפְּטוֹר. וְעֵינִ תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **כא** כְּדִילִיף לִיהַ בְּתוֹרַת כְּהֵנִים, וְלִרְבֵּן דְּמִשְׁנָה ו', בְּהִרְתָּ לְאוֹ דְּוִקָא, דְּהוּא הַדִּין כְּשֶׁמַּחֲזִיהַ בְּתוֹכָהּ. וְעֵינִ תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **כב** וְלֹא זֹ אִף זֹ קִתְּנִי. וְהָכָא הָוָה לִיהַ לְמִנְקֻט וְאִין בְּהַ פְּלוּם. אֶלָּא הָאֵמַת נִקֵּט דְּאֶפְלוּ יֵשׁ בְּהַ שְׁעָרָה אַחַת הַרִי זֶה לְהַסְגִיר.

פרק ד - משנה יא

כג **טמא**. וְלֹא אֲזַלִּין בְּתַר חֲזָקָה דְּגוּפָא, דְּהָכָא רִיעָא חֲחֲזָקָה, שְׁדַרְדַּךְ הַשְּׁעָרָה לְהַתְּלִיבֵן מִחֲמַת הַנִּגַּע, לְפִיכֵךְ נִרְאִין הַדְּבָרִים דְּבִהְרַת קְדָמָה. תּוֹסְפוֹת. וְלִדְבָרֵיהֶם, בְּגִרְמוֹנֵי וְזָקוֹן שְׁשַׁעְרוֹן לְבָנִים אִין הָכִי נְפִי דְּאוֹקְמִין אַחֲזָקָה דְּגוּפָא. קִרְבֵּן אַהֲרֹן. וְעֵינִ תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

ה

פרק

פרק ה - משנה ב

א **הרי היא כוֹי**. בְּסַפְרָא יְלִיף לִיהַ. וְעֵינִ תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **ב** לְפִי מַה שְׂיִתְבָּאָר בְּפִרְקָא שְׁאַחֲרֵי זֶה [מְשַׁנָּה ב]. הַרְמַב"ם. וְעֵינִ לְעִיל פִּרְקָא דִּי מְשַׁנָּה ו'

דְּבַהֲרֵת פְּגִרִיס הוּא עִם הַמְחִיָּה, וְכֹאן רָצָה לֹמַר שְׁמַעְטָה הַשְּׁעוֹר שְׁצָרִיךְ
לְהִיּוֹת סְבִיב הַמְחִיָּה מְכַל צַד שְׁעוֹר שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת. וְעֵינְ תוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:
[ג] בְּסוּף כּוֹי. וְלֹא תִגִּי בְּתַחֲלָה, מְשׁוּם דְּאִין פְּשִׁיּוֹן מְטַמָּא בְּתַחֲלָה. הֲרִ"שׁ:

פרק ה - משנה ג

[ד] מְטַמָּא. שְׁהָרִי נְהַפֵּד שְׁעָר לָבֹן בְּבַהֲרֵת. הֲרַמְבַּ"ם וְהֲרַאֲבִ"ד. וְעוֹד כָּתַב
הֲרַאֲבִ"ד, כִּיּוֹן שְׁשַׁעֲר לָבֹן עוֹמֵד בְּמְקוֹמוֹ, עֵדִין לֹא נִרְפָּא הַנֶּגַע וּמִן הַחֲלִי
הֲרַאֲשׁוֹן הוּא. וְעֵינְ תוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק ה - משנה ד

[ה] שְׁמַלְת אוֹתוֹ שָׁב עַל הַנֶּגַע. הֲרַמְבַּ"ם. וְאָף עַל גֵּב דְּהָאֵי קָרָא בְּפְשִׁיּוֹן
כְּתִיב, הוּא הַדִּין בְּשַׁעֲר לָבֹן. הֲרִ"שׁ. וְהוּא הַדִּין נִמְי בְּמְחִיָּה. וְעֵינְ תוֹסְפוֹת
יוֹם טוֹב:

פרק ה - משנה ה

[ו] זְהוֹ כּוֹי. לֹא יִדְעָתִי לְמַעוֹטֵי מַאי. וְעוֹד, אֲמַאי לֹא תִגִּי נִמְי בְּרִישָׁא זְהוֹ
שְׁאֲמָרוּ עַד שְׁלֹא כּוֹי. וְעוֹד, דְּהִתָּם הָוּה לְמַעוֹטֵי תַרְתִּי דְתַנְּן בְּרִישׁ פְּרָקִין.
לָכֵן נִרְאָה לִי דְהִכִּי נִמְי קֹאֲמַר זְהוֹ שְׁאֲמָרוּ מְשַׁנְזָקָא כּוֹי, כְּלוּמַר דְּכָל הִיכָא
שְׁנִזְקָא סְפִקוֹ טַמָּא, מַה שְׁאִין כּוֹן בְּקֹדָם שְׁנִזְקָא דְלֹא הוּי כְּלָלָא, דְּהָא
מְשַׁכַּחַת בְּתַרִּי גּוֹנִי דְטַמָּא, וְלִפְיִכְדָּ לֹא תִגִּי לְעִיל זְהוֹ כּוֹי:

פרק ו - משנה א

[א] מקום כו'. רוצה לומר המרבע המקיף כעדשה. הרמב"ם:

פרק ו - משנה ב

[ב] ובה כו'. ובין הכל כגריס. הר"ש: **[ג]** כעדשה. ובתנאי שתהיה מרבעת. הרמב"ם. ועין תוספות יום טוב: **[ד]** הר"ש. ונפקא מנה אם הלכה המחיה. וזה לשון מהר"ם, והוא הדין בלא פשיון, טמא משום מחיה, אלא משום דבעי למימר רבתי מחיה טהורה, נקט נמי בבחירת רבתי: **[ה]** טהורה. ואפלו לרבי מאיר [דמתניתין דלקמן]. דלא פליג אלא כי איכא כגריס בלא המחיה פחותה מכעדשה. הר"ש:

פרק ו - משנה ג

[ו] נתמעטה. או שהלכה לה. הרמב"ם: **[ז]** מטהרים. כלומר אין כאן [סימן] טמאה, ויסגיר: **[ח]** שאין כו'. בתורת פהנים יליף ליה. ועין תוספות יום טוב:

פרק ו - משנה ד

{ט} מִכְשָׁעוֹר. וְלֹא תִקְרַב הַמַּחֲזִיחַ לְסוֹף הַבְּהֵרֶת בְּפָחוֹת מִכַּדֵּי צְמִיחַת שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת. הַרְמַבֵּ"ס :

פרק ו - משנה ה

{י} כְּלוּמַר, דְּכִיּוֹן דְּפִשְׁיִין הַפְּנִימִית לֹא לְעוֹר הַבָּשָׂר אֲלָא לְמַחֲזִיחַ שְׁבִתוּדָּ בְּהֵרֶת, הָוִי כְּמוֹ פּוֹשָׁה לְתוֹכוֹ. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב :

פרק ו - משנה ו

{יא} כְּאֵלוֹ לְקַח עֲדָשָׁה וְשָׁם אוֹתוֹ שָׁם. הַרְמַבֵּ"ס : **{יב}** וְאִהָא קָאִי שְׁכַתְּבָ וְאִין הִלְכָה כְּרַבִּי שְׁמַעוֹן. דְּאֵלוֹ עַל מַה שְׁכַתְּבָ וְאִם פְּשִׁתָּה חִיצוֹנָה לֹא מְצִי קָאִי, דְּהָא הֵינּוּ כְּסִתְמָא דְרִישׁ מִתְנִיתִין דְלַעִיל הַפְּנִימִית לְהַסְגִיר וְהַחִיצוֹנָה לְהַחֲלִיט. וְנִרְאָה לִי דְגַם הַסִּיפָא אֵינָה הִלְכָה. וְהַתִּימָה שְׁלֹא כְתָבוּ הַרְמַבֵּ"ס וְהַרְ"ב כִּן בְּסוֹף מִתְנִיתִין : **{יג}** הַרְמַבֵּ"ס. וְתִימָה, דְּהֵיכִי מְצִי לְמִימַר דְּבִהֵק הֵינּוּ בְּשָׂר חַי, שְׁהָרִי הַכְּתוּב קָרְאוּ לָזָה בְּשָׂר חַי וְלָזָה בְּהֵק הוּא, וּבְמִשְׁנָה ה' ו' דְּפָרֵק קָמָא הֵיטָה בּוֹ מַחֲזִיחַ כּוֹי וּבָא הַשְּׁחִין כּוֹי וְהַבְּהֵק, וְעוֹד בְּכַמָּה מְשֻׁנְיֹת, וְכִן פִּרְשׁ הַרְלֵבִיג דְּבִהֵק אֵינּוּ מִפְּרָאָה עוֹר הָאִישׁ הַהוּא, אֲלָא בְּהָרוֹת כְּהוֹת לְמִטָּה מְאֲרָבְעָה מְרֹאוֹת. וְעוֹד, וְלָמָּה לֹא תִנִּי הֵיטָה בּוֹ מַחֲזִיחַ פְּחוֹתָה מְכַעֲדָשָׁה, וְלִמָּאִי נִפְקָא מִנָּה קָרִי לִיהַ תִּתְנָא בְּכָאן בְּהֵק. וְעוֹד כּוֹי. לְכִן נִרְאָה כְּפָרוּשׁ הַרְ"שׁ, שְׁסָבִיב הַבְּהֵק הֵיטָה הַמַּחֲזִיחַ, סִימָן טְמָאָה לְפְנִימִית, וְאַף עַל גַּב דְּבִהֵק מִפְּסִיק בֵּין הָאוּם לְפִשְׁיִין, כִּיּוֹן דְּהוּא פְּחוֹת מְכַעֲדָשָׁה. וְכִן פִּרְשׁ מְהַרְ"ס :

פרק ו - משנה ז

{יד} מַחֲזִיחַ. וְקָשָׁה, לָמָּה לֹא אָמְרוּ שְׂאִינּוּ מִטְמָאִין בְּבִהֵרֶת וְלָמָּה נִקְט מַחֲזִיחַ. וְיֵשׁ לוֹמַר מְפִנִי שְׁהוּא חֶלֶק לְמַעְלָה וְאֵינּוּ מְקוּם שְׁעָר וְאֵינּוּ רְאוּי לְפִשְׁיִין, שְׂרַב אֲבָרִים הִלְלוּ אֲפֵלוּ לְגָרִיס אֵינּוּ רְאוּיִים וְכָל שְׁכֹן לְפִשְׁיִין. אִי

נְמוּי, לְפִי שְׂאֵבְרִים הִלְלוּ מְעַבְבִים בְּפִרְיָהָ, וְאֶשְׁמְעִינָן הִכָּא אָף עַל גַּב
דְּלִבְסוּף מְטַמְאוּ מְשׁוּם מַחֲזָה, מִתְחַלָּה לֹא מְטַמְאוּ, לְפִי שְׂאֵינָם מְקוּם
בְּהֵרַת כְּגָרִיס. הִרְאָב"ד:

פרק ו - משנה ח

{טו} הִפָּה. וְאָדָם שִׁפְתָיו כְּתוּדָה הִפָּה, דְּכָתִיב עוֹר בְּשָׂרוֹ. וְהִכָּא נְמוּי מְמַעֲטִים
עוֹר כִּי רָגַל שְׂאֵינֵנוּ נִרְאָה תְּדִיר. כְּסָף מְשֻׁנָּה. וְעֵינָן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **{טז}**
וְזֶה לְשׁוֹן מְהֻרָּם, וְלֹא מִתְחַזֵּי בְּכָל אָדָם. אֲבָל קִמְטִין דְּשִׂאָר הַגּוּף כְּגוֹן
בְּאָדָם שְׂמֹן כִּינּוֹן דְּלֹא שִׁיךְ בְּאָדָם כְּחוֹשׁ לֹא חָשִׁיב קִמְטִין, קָא מְשַׁמַּע לָן:
{יז} וְכָל הַנִּי מְרַבֵּי לְהוּ בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים כּוּי. וְקָשָׁה, דְּלִקְמָן פְּרָק ט' תְּנִי אִיזְהוּ
שְׁחִין לְקָה בְּעַץ, וּמְכֹה נְכֹה בְּגַחְלַת כּוּי, וְיֵשׁ לוֹמַר דְּהֵתָם לֹא קִתְּנִי אֶלָּא
דְּאֶתְנָא מְדַרְשָׁא. וְעֵינָן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **{יח}** דְּכָתִיב וְנִרְפָּא וּכְתִיב שְׁחִין,
הָא כִּי צִד, נִרְפָּא וְלֹא נִרְפָּא, כְּשֶׁהוּא אוֹמַר צָרְבַת הַשְּׁחִין, עַד שְׂיִקְרֹם
כְּקִלְפַת הַשּׁוּם. וְכֵן בְּמְכֹה כּוּי. תּוֹרַת כְּהֻנִּים. הִרְ"שׁ: **{יט}** וְהִרְ"שׁ כְּתַב,
דְּאֶפְלוּ רַב הַגְּרִיס בְּעוֹר וּמְעוּטָא בְּהוּ, אֵין מְצֻטְרָפִים: **{כ}** דְּכִינּוֹן דְּהַנִּי לֹאוּ
בְּנִי אֶטְמוּיִי נִינְהוּ, אֵין זֹו מְבַצְרַת לְתוּדָה הַשְּׂאֵת. הִרְ"שׁ. וְלְדַבְּרִיו, מְכִינּוֹן
דְּתִנִּי וְאֵין מְעַבְבִים אֶת הַהוּפָד, קָשָׁה, מֵאֵי הָאֵי דְּאֵין מְטַמְאוּן מְשׁוּם
מַחֲזָה, אֲדַרְבֵּה טְהוּרֵי מְטְהֵרֵי מְשׁוּם פְּרַח בְּכָלוּ. וְכִי תִימָא דְּפִרַח מִן
הַטְּהוּר טְמֵא, אֶכְתִּי קָשָׁה לְמֵאֵי נִפְקָא מִנְּהָ תְּנִי דְּאֵין מְטַמְאוּן מְשׁוּם
מַחֲזָה, וְהָא טְמֵא הוּא כִּינּוֹן שְׁפִרַח מִן הַטְּהוּר: **{כא}** וְהִרְמְבִ"ם מְפֻרְשׁ,
כְּשִׂיחֵיהָ צָרְבַת בְּתוּדָה הַבְּהֵרַת לֹא נַחְשְׁבוּ מַחֲזָה. עַד כָּאן. וְהַשְּׂתָא הוּי דּוּמְיָא
דְּאֵינוּ מְטַמְאוּ מְשׁוּם מַחֲזָה דְּבְרִישָׁא, לְהָאֵי אֵי נְמוּי שֶׁל הִרְ"ב שְׁהוּא פְּרוּשׁ
הִרְמְבִ"ם שָׁם: **{כב}** וְלְשׁוֹן הִרְמְבִ"ם, כְּאֶשְׁרֵי יִתְּלוּ מִהֵן יִבְלַת וּמְרַסָּה רַכָּה
וּמְרָאָה דְּמוּת הַבְּשָׂר בְּלַתִּי שְׁעַר כּוּי. עַד כָּאן. וְעֵינָן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק ז - משנה א

[א] הַרִישׁ. וְקָשָׁה, לְמֵאֵי תַנִּי וְחִיו, כִּיּוֹן שְׁכַבְר מְשַׁנְעָשׂוּ צָרְבַת הִינּוּ טַמְאָה. וְעוֹד, הֵיכִי תַנִּי עַד שֶׁלֹּא נַעֲשׂוּ צָרְבַת. וְלִשׁוֹן הַרְמַבִּי"ם, וְנַעֲשֶׂה מְקוֹמָה שְׁחִין אוֹ מְכוּה וְחִיו וְהָרִי הֵן כְּעוֹר הַבֶּשֶׂר. עַד כָּאן. וְלִדְבָרָיו, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב לֹא פָּלִיג אֶלָּא כְּשִׁחִיו לְגַמְרֵי וְלֹא שְׁנַעֲשׂוּ צָרְבַת. וְעִינֵי תוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק ז - משנה ב

[ב] הַרִישׁ. וְלִשְׁיטָתָם אֲזִילֵי דְסַבִּירָא לְהוּ בְּפָרְק קַמָּא מְשַׁנָּה ג' דְּכִי נִשְׁתַּנָּה מֵאֵב לְתוֹלְדָה שְׁאִינוּ שְׁלוּ, אוֹ מִתּוֹלְדָה לְתוֹלְדָה, מְקַרִי נִגַע אַחַר, וְלֹא הוּוּ פְּלִיגֵי תַנְאֵי דְהַכָּא כּו'. אֲבָל הַרְמַבִּי"ם לְפִי שִׁיטָתוֹ דְאַפְלוּ נִשְׁתַּנּוּ מִשְׁלַג לְקָרוּם לֹא הוּוּ נִגַע אַחַר, פֶּרֶשׁ, שְׁהַבְהַרְת כְּשִׁלַּג חֲזָרָה לְסִיד אוֹ לְצִמְר לְבָן אוֹ לְקָרוּם, וְכֹאֲלוּ יֹאמֵר שְׁאִין הַפֶּרֶשׁ בֵּין חֲזָרַת [מְרִאִיָּה] מְרִאִיָּה חֲבָרְתָּה שְׁהִיא שְׁאֵת, אוֹ תוֹלְדָתָה אוֹ תוֹלְדַת חֲבָרְתָּה. וְהוּא אָמְרוּ וְנַעֲשִׂית מְסַפַּחַת שְׁאֵת, אוֹ מְסַפַּחַת עֵזָה. עַד כָּאן. וְאַתִּי שְׁפִיר טַפִּי. דְּלֵהֲרִיב סִיפָא דְנַעֲשִׂית מְסַפַּחַת אֵינָה אֶלָּא פְּרוּשָׁא דְרִישָׁא:

פרק ז - משנה ג

[ג] יִסְגִּיר. יְדַבֵּר בְּנִגְעֵי עוֹר בְּשֶׁר אוֹ בְּקָרְחַת וְגִבַּחַת אֲשֶׁר בָּהֶם שְׁנֵי שָׁבוּעוֹת וְהוּא הֶהָקֵשׁ בְּשָׂאֵר נִגְעִים. הַרְמַבִּי"ם: **[ד]** לְאַחַר כּו'. יֵשׁ לוֹמֵר דְאַצְטְרִיךְ לְמִסְתֵּם כְּרַבֵּן דְרַבִּי עֲקִיבָא פָּרַק ד' מְשַׁנָּה ח': **[ה]** יִפְטֹר. וְאַצְטְרִיךְ לְאִשְׁמַעֲיִן דְלַעוֹלָם לֹא תַצְטְרֹף בְּהֶרַת זוֹ לְטַמָּא בְּנִגַע, כְּגוֹן שְׁכַנְסָה כְּחֻצֵי גְרִיס לְמַזְרַח וּפְשֻׁתָּה כְּחֻצֵי גְרִיס לְמַעְרָב, לֹא נִימָא תְרַאָּה בְּתַחֲלָה. וְהוּוּ מַחֲלַקַת וְאַחַר כֵּן סָתֵם כְּרַבֵּן דְפָרַק ד' מְשַׁנָּה ח'. מְהַרִּי"ם:

פרק ז - משנה ד

[ו] וְקָשָׁה, שְׁאִין רְאֵיתוּ אֶלָּא עַל שֶׁלֹּא רָאָה, וְיִלְמַד מִמֶּנּוּ עַד שְׁיֵאמֵר לוֹ אֵף עַל פִּי שְׁרָאָה. וּבִתּוֹסְפֵתָא אֵיתָא שְׁרַבִּי עֲקִיבָא לֹא אָמַר אֶלָּא הֲרִאָּה מִשְׁלֵא

רָאָה עַל שְׁלֹא רָאָה. וְאָמְרוּ לוֹ יָפָה אֲמַרְתָּ. וְאַחַר כֵּן אֵיתָא אֶחָד עוֹמֵד כּוֹי',
שְׁאֲחַר שֶׁהִסְפִּימוּ לְרַבִּי עֲקִיבָא בְּלֹא רָאָה, הוֹסִיפוּ עוֹד לְפִסְק הַדִּין שְׁאֵף כָּל
שְׁלֹא אָמַר כּוֹי': {א} וְאַחַד כּוֹי' טְהוֹר. רוֹצֵה לוֹמַר אַחַר יָמֵי הַהִסְגָּר אִם לֹא
יִמָּצֵא בּוֹ הַפְּתֵחַן סִימָן טְמֵאָה [אחרא]: {ב} לְכַשְׁיֹלֵד כּוֹי'. וְאֵף עַל גַּב דְּתַנּוּן אֵין
מַחְלִיטִין אֶת הַמַּחְלֵט, שְׂאֵנִי הֵכָא דְנִקְצָצָה וּמִן הַדִּין טְהוֹר, וּקְנָסָא בְּעֵלְמָא
הוּא. הַר"ש:

ח

פרק

פרק ח - משנה א

{א} מִן הַטְּמֵא. פְּרוּשׁ, מִתּוֹךְ הַסֵּגֶר. וְהִדְר מְפָרֵשׁ פּוֹרַח מִתּוֹךְ חֲלוּט, מַחְיָה,
שְׁעָר לָבוֹ, וּפְשִׁיּוֹן. מִהַר"ם: {ב} דְּלֹא קָאִי אֶלָּא עַל רְאֵשֵׁי אַבְרִים, דְּבִשְׁאָר
מְקוֹמוֹת אִם בְּלֹא פָּרַח בְּכֹל הַיּוֹי מַחְיָה סִימָן טְמֵאָה, הוּא הַדִּין בְּפָרַח, וְלֹא
הָיָה צְרִיךְ לְמַכְתֵּב זֶה אֶלָּא עַל הַמְּקוֹמוֹת שְׂאֵינָם מִטְּמֵאִים בְּמַחְיָה כְּשֶׁלֹּא
פָּרַח, לוֹמַר, שְׂאֵם פָּרַח אֵף בְּאֵלוֹ הַמְּקוֹמוֹת הַמַּחְיָה סִימָן טְמֵאָה. קָרְבַּן
אֲהָרֹן. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: {ג} טְמֵא. בְּסַפְרָא זְלִיף לִיָּה. וְעֵין תּוֹסְפוֹת
יוֹם טוֹב: {ד} אוֹ פְּשִׁתָּהּ וּכְנָסָה. הַר"ש:

פרק ח - משנה ב

{ה} וְאַחַר כֵּן. קִדְּם שֶׁהִרְאָהוּ לַפְּתִיחַ. דְּאִם לֹא כֵן, הָיָה לִיָּה פָּרַח מִתּוֹךְ פְּטוֹר
וְטְמֵא. כְּסָף מְשֻׁנָּה: {ו} טְמֵא. וְנִרְאָה לִי דְּלֹא תִּנִּי לִיָּה אֶלָּא מְשׁוּם פְּלִגְתָּא
דְּרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבְּנָן. דְּהָא תִּנִּי לִיָּה לְעֵיל חֲזָרוּ בּוֹ רְאֵשֵׁי אַבְרִים טְמֵא, וְכֹל
שְׂכָן מַחְיָה דְּשְׁאָר הַגּוֹף: {ז} רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ כּוֹי'. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְדַמָּה לִיָּה לְמַחְיָה,
הוֹאִיל וּשְׂנִיָּהֶם סִימָנֵי טְמֵאָה הֵם. וְרַבְּנָן דִּיקֵי לִישְׁנָא דְּקָאֵמַר [אוֹ כִי גְשׁוּב]
הַבְּשָׂר הַחִי. הַרְמְב"ם. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב וְתּוֹסְפוֹת חֲדָשִׁים:

פרק ח - משנה ג

{ח} כְּדִילִיף לְהוּ בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים : **{ט}** טְהוֹר. וְאַפְלוּ לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. הֶרְמֵבִ"ם וּמְהַר"ם : **{י}** טְמֵאִין. דְּכַתִּיב טְמֵא הוּא, לְרַבּוֹת רֵאשִׁי אַבְרִים שְׁנַתְּגִלוּ אַחַר פְּרִיחַת [חלוט] פְּשִׁיזוֹן וְהִסְגֵּר [ושער לבן]. תוֹרַת כְּהֻנִּים. וְדִלָּא תְּנִי הֵכָא עַד שְׁנַתְּמַעַט מִכְּגָרִיס כְּדִתְנִי בְּרִישָׁא, מְשׁוּם דְּרִישָׁא דְּמִירִי בְּפוּרַח מִתּוֹךְ הִסְגֵּר, שְׂיָדָּ לְמַתְנֵי הֵכִי, אֲבָל הֵכָא אֲפִלוּ עֲמָדָה עַל כְּגָרִיס אִם הִלְכוּ סִימְנֵי טְמֵאָה טְהוֹר. וְאַף דִּהִנּוּ מְצִי לְמַתְנֵי עַד שְׂיִלְכוּ סִימְנֵי טְמֵאָה, לֹא אֲצִטְרִידָּ, דְּבְרִישָׁא נְמִי לֹא תְּנִי אֶלָּא מְשׁוּם דְּזִמְנִין טְמֵא עַד שְׁתַּתְּמַעַט, וְזִמְנִין טְמֵא עַד שְׁתַּחֲזֹר לְכַמּוֹת שְׁהִיתָה, דִּהִנּוּ כְּשִׁפְרַח לְאַחַר פְּטוּר כּו'. מְהַר"ם : **{יא}** טְהוֹר. הוֹדִיעָדָּ אֶף עַל פִּי שְׁפָרַח מְעַט מְעַט טְהוֹר. הֶרְמֵבִ"ם. וְהוּא מִתּוֹרַת כְּהֻנִּים :

פרק ח - משנה ד

{יב} אֲפִלוּ כּו'. בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים יְלִיף לִיה :

פרק ח - משנה ו

{יג} הַר"ש. וּבְתוֹרַת כְּהֻנִּים יְלִיף לִיה מְכַפֵּל וְאִם פָּרַח תִּפְרַח. וּמְהַר"ם הִקְשָׁה עַל הַר"ש, דְּבִבְחֵן תְּלִי מְלִתָּא, וְכָל זְמַן דִּלָּא נִזְדַּקְק לִיה כְּהוּ, פּוּרַח מִן הַטְּהוֹר קָרִינָן לִיה. וְעוֹד, לְמֵאִי תְּנִי פְּרַחָה מְזוּ לְזוּ כּו', לְתַנִּי סְתַמָּא פְּרַחָה בְּכִלּוּ טְהוֹר. עַל כֵּן נִרְאָה לְפָרֵשׁ דְּדוֹקָא בְּהֵכִי טְהוֹר. אֲבָל אִי פְּרַחָה מִן הַטְּהוֹרָה לְצַד חוּץ וְאַחַר כֵּן פָּרַח מְזוּ לְזוּ הוּי לִיה פּוּרַח מְטְהוֹר, וְטְמֵא. אֲבָל הַשְּׁתָּא דְּפָרַח מְזוּ לְזוּ, אֲפִלוּ מְטְהוֹרָה לְטְמֵאָה כִּינּוּן שְׁנַתְּחַבְּרוּ אֲמָרִינּוּן שְׁהַטְּהוֹרָה טְפִלָּה לְגַבֵּי טְמֵאָה, דְּכָל הֵיכָא דְּאִיכָּא לְמִימַר הֵכִי וְאִיכָּא לְמִימַר הֵכִי בְּנִגְעִים אֲמָרִינּוּן לְקָלָא. וְעִינּוּ תוֹסַפּוֹת יוֹם טוֹב : **{יד}** הַר"ש. וְכִלּוּמַר, מֵאַחַר דְּעַל יְדֵי דְּבוּקָם נִרְאָה כְּגָרִיס, הוּי טְמֵא. וְכִשְׁפָּרַח מִמְּנָה, הוּי פּוּרַח מִן הַטְּמֵא, וְטְהוֹר. כְּסָף מְשֻׁנָּה. וּלְשׁוֹן אֶף עַל פִּי שְׁמַדְבָּקִים כּו', כְּלוּמַר, אֶף עַל פִּי שְׁדוּקָא כְּשִׁמְדְבָקִים כּו'. וְעִינּוּ תוֹסַפּוֹת יוֹם טוֹב : **{טו}** כָּל

זֶה יְלִיף לִיָּה בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים : {טז} וּמִשׁוּם בְּתַחֲלָה דְדוֹקָא פְּחוֹת הוּא דְנִקְטִי פְּחוֹת מְכַעֲדָשָׁה. וְכִי הֵיכִי דְלֹא נְטַעֵי לְמִימַר דְּוֹקָא כְּעַדְשָׁה דְּוִמְיָא דְּמַחְיָה. אֲבָל נְרָאָה לִי דְאִין צְרִיךְ לְדַחוּקֵי בְּהֵכִי, דְּהֵכִי פְּרוּשׁוֹ, וְאִין סִימָן טְמָאָה בְּסוּף כָּלֵל, דְּהָא לֹא קֶאֱמַר וְאִין פְּחוֹת מְכַעֲדָשָׁה כּוּ'. וַיֵּשׁ לְפָרֵשׁ נְמִי דְאִירִי נְמִי בְּלֹא בְּהֵק, וְקֶאֱמַר אֲפָחוֹת מְכַעֲדָשָׁה, שְׂאִין בְּשָׂר חֵי סִימָן טְמָאָה בְּסוּף בְּפָחוֹת מְכַעֲדָשָׁה. וּבְתַרֵּי גֻּנֵי מִירִי. וְנִיחָא דְקִימֵי אַרְבֵּי מְאִיר דְאִירִי נְמִי בְּתַרְתֵּי. מְהַר"ם : {יז} רֵאשֵׁי אַבְרָם פְּחוֹת כּוּ'. נְרָאָה לִי מְדֵלֵא קֶאֱמַר בְּהַדְיָא בְּהֵק, שְׂמַע מְנַה דְּהוּא הַדִּין בְּנַעֲשׂוּ בְּשָׂר חֵי לְגַמְרִי מְטַמָּא רַבֵּי מְאִיר. וְכֵן הוּא בְּהַדְיָא בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים. מְהַר"ם :

פרק ח - משנה ז

{יח} דְּשַׁעַר לָבוֹן דְּמַתְנִיתִין לָאוּ דְּוֹקָא, וְהוּא הַדִּין מַחְיָה, כְּדֵאִיתָא בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים : {יט} דְּיִלִּיף מְקָרָא דְחִזְרַת רֵאשֵׁי אַבְרָם אַחַר הַחֲלִט וְהַסְגָּר דְּטְמָאִים דְּוֹקָא בְּבִהָרַת קְטָנָה, אֲבָל בְּבִהָרַת גְּדוֹלָה חִזְרַתוֹן מִתּוֹךְ הַחֲלִט וְהַסְגָּר וּפְטוּר, טְהוּר. וְכֵן פְּרֵשׁ הַר"ש. וּמָה שְׂכַתְּבַב וְאִם כּוּ' בְּסוּף שְׁבוּעָה שְׁנֵי בְּלֹא נוֹלְדוּ לּוֹ סִימָנֵי טְמָאָה הֵינּוּ מִתּוֹךְ הַפְּטוּר וְאִי נוֹלְדוּ וְהִלְכוּ הֵינּוּ הַחֲלִט. וּבְחֻנָּם נִקְטִיָּה. וְאֶלָּא קֶשָׁה, דְּאִי אֲפָשָׁר לְפָרֵשׁ נְמִי מְשַׁנְתָּנוּ בְּשְׁבוּעָה רֵאשׁוֹן, דְּהָא לְכַמּוֹת שְׁהִיּוּ תַנּוּן, וְרֵאשׁוֹי לְהַסְגִּירוֹ וְלֹא לְטַהְרוֹ לְגַמְרִי. וְעֵינָן תּוֹסַפּוֹת יוֹם טוֹב :

פרק ח - משנה י

{כ} יֵשׁ כּוּ'. הַלְשׁוֹן מְשַׁמַּע שְׁזָרִיז וְנִשְׁכָּר הוּא בְּזָה שְׁהַקְדִּים לְהַרְאוֹת, וְהַדְרַתְנִי שְׂאֵלוֹ הַרְאָה כּוּ'. וְכֵן בְּסִיפָא :

פרק ט - משנה א

[א] מטמאין כו'. והלשון קצת קשה, דבשאר נגעים בעי עוד הסגר, ובזו מטהרים בשבוע אחד. ויש לומר, דהכי נמי קאמר דטמא בשער ובפשוט דוקא, ובלאו הכי אף על גב דלא כהה טהור. תוספות: **[ב]** שחין כו'. לשון חמימות [דעל נדי ההפאה מתחמם הבשר]. חמותי ראיתי אור [ישעיה מד], מתרגם שחינית.

פרק ט - משנה ב

[ג] אין כו'. מדחלקו הכתוב בשתי פרשיות אף שמשפטן שונה. גמרא: **[ד]** בתורה. שזה שנאמר צרבת השחין וטהרו הכהן, ענינו שאינו נגע טמא כיון שלא פשה, אבל היא צרבת כשהיה ואלו פשה או בא בשער היה טמא. הרמב"ם:

פרק ט - משנה ג

[ה] הרמב"ם. וקשה, הא עדין לא אמר להם בזה שיסגיר. וכן קשה, דעל לא שמעתי מפרש הר"ב גם זה יסגיר, והוא לשון הר"ש, והרי כבר ידעו שיסגיר. וילדעת הר"ש יש לפרש שהשאלה היתה אם יסגיר אם לאו, ואמר להם לא שמעתי ויסגיר. והר"ב ערבב שני הפרושים: **[ו]** לא שמעתי. ולא אמר לא ידעתי, דרבי אליעזר לא אמר דבר שלא שמע מרבותיו. מהר"ם:

פרק י - משנה א

[א] זה לשון הרמב"ם, נגעי הראש והזקן הוא שיפל השער שבהן מעקרו וישאר המקום פנוי. וזהו הנקרא נתק כוי, בין שמראהו עמק בין איננו עמק, ולא יאמר עמק בנתקים אלא לומר לך מה עמק בידי שמים כוי. וכתב הראב"ד, שכן נראה בתורת כהנים שאין צריך שנוי העור כלל, אבל בתוספתא נראה שצריך שנוי. וכן הוא דעת הרמב"ן. וכן משמע דעת הר"ב שכתב מחמת הנגע. ועין תוספות יום טוב: **[ב]** ובשני כוי. בתורת כהנים, מנין לשער צהב בלא פשיון ולפשיון בלא שער, תלמוד לומר לא יבקר וגו'. ועין תוספות יום טוב: **[ג]** קצר. משאר כל השער. הרמב"ם. והר"ש כתב, אי נמי, קצר משעור שער לבן:

פרק י - משנה ב

[ד] בתורת כהנים, ושער, מעוט שער שנים: **[ה]** מציל כוי. דכתיב ושער שחר אין בו. הא יש בו, טהור. הרמב"ם:

פרק י - משנה ג

[ו] והמשאר. דקדם הסגר כתיב ושער שחר אין בו, ואין בו משאר משמע, ובסוף הסגר שני כתיב צמח בו, דמשמע צמח מחדש. הר"ש: **[ז]** הצד. אין בו, עד שיהא מבצרת בו. תורת כהנים. וצריך עיון, דהא צמח בו אף על פי שאינו מבצר. וכתב מהר"ם, דמסתמא קרא בתרא לרבות אתי. ולשון הרמב"ם, ואם היה מצד הנתק לא יציל לפי שתבנית הנתק שיקרח מקום וישאר השער בו סביב לנתק כוי: **[ח]** הר"ש. וכתב עוד, דבתורת כהנים משמע דאף לרבי יהודה אצטרף. ויש לפרש כגון להציל מיד הפשיון, דסלקא דעתך כיון דבפני עצמו אינו סימן טמאה, אפלו צומח יצטרף עם השחר להציל, קמשמע לן: **[ט]** לבנה. קשה, אם שחרה אינה מצלת עם הצהבה, למה תציל הלבנה עם הצהבה, ולא הוה ליה למתני להא. וזה לשון הרמב"ם, אמר ושער שחר, יצטרף שיהיו שתיהן שחרות, אולם אם

אחת לבנה או צהבה והאחרת שחרה אינן מצילין. ועלה בדעתי שהגרסא היא אחת שחרה ואחת לבנה. אלא שבתורת כהנים גם כן כגרסתנו. וצריך עיון:

פרק י - משנה ד

[י] וחדר תני הקא, אגב שאר תנאי. הר"ש:

פרק י - משנה ה

[יא] הרי הוא כו'. בתורת כהנים דריש להו מדכתיב ואם פשה יפשה. הר"ש: **[יב]** הלך כו'. שחזרו שערות וצמחו במקום שפשה ונתקו. הר"ש:

פרק י - משנה ו

[יג] שער. שחר. הרמב"ם: **[יד]** דהינו שער משאר. דבעינן מבצר. הר"ש. ומשום דבשני נתקים זה לפני מזה תני פחות מכגריס טמא, כגריס טהור, נקט הקא כגריס טמא לרבותא. מהר"ם:

פרק י - משנה ז

[טו] דנחשב כדבוקות לקמת הראש מצד אחד, דכל השערות הרי הן כקמת הראש, ואין כאן מבצר. הר"ש:

פרק י - משנה ח

[יז] דְּכִיּוֹן דְּכַתִּיב נִרְפָּא הִנְתַּק, טְהוֹר הוּא מֵיַתֵּר. תִּנָּא קִמָּא סְבִירָא לִיה טְהוֹר הוּא אוֹתוֹ הַסִּימָן שְׁטַמְאוּ וְאַף עַל גַּב שְׁהֵלְדִי הַשְּׁעָר שְׁחַר, אֲבָל אִם אַחַר שְׁהֵלְדִי בָּא סִימָן אַחַר, אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מִמִּין אוֹתוֹ שְׁנִרְפָּא, אֵינּוּ טְהוֹר. וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה סְבִירָא לִיה דְּזֵה נִכְלָל כְּבָר בְּאַמְרוֹ נִרְפָּא הִנְתַּק, וְהוּא מֵיַתֵּר, הֵדֵר לְנִתְקָא שֶׁהוּא טְהוֹר מִכָּל סִימָן שְׂיַבֵּא לוֹ אַחַר כֶּדִּי. קִרְבָּן אֶהְרֹן : **[יז]** הֲרִ"שׁ. וְצָרִיד לֹאמַר דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן סְבִירָא לִיה דְּגַם הַפְּשִׁיּוֹן שְׁנִרְפָּא בְּשְׁעָר שְׁחַר נִרְפָּא לְעוֹלָם אַף שֶׁהוֹסֵר, דְּאִם לֹא כֵן, רַבִּי שְׁמַעוֹן הֵינּוּ תִנָּא קִמָּא. דְּאִין לֹאמַר דְּאִיכָּא בִּינְיָהוּ דְּלְרַבִּי שְׁמַעוֹן אִם אַחַר שְׁהֵלְדִי הַשְּׁחַר נוֹלַד שְׁעָר צֶהָב אַחַר טַמְא, וְלִתְנָא קִמָּא טְהוֹר, דְּלְשׁוֹנָם מִשְׁמַע דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן מִקַּל, מִדְּאִמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אִין לוֹ טַמְאָה לְעוֹלָם. קִרְבָּן אֶהְרֹן. וְעֵין תּוֹסֵפוֹת יוֹם טוֹב :

פרק י - משנה ט

[יח] וְעַקֵּר קָרָא לָאו לְהַכִּי אֶתָּא, דְּאִם כֹּן לָמָּה לִי כָּל הָרֵאשׁ, בְּמַלְפָּנִיו אוֹ מֵאַחוֹרָיו דִּי, אֶלָּא מִטְהוֹר הוּא מֵיַתֵּר לְמַדְנֵי בְּאִם אֵינּוּ עֵנְיָן שְׂיֵשׁ לְדִין נִתְקָא גַם כֹּן דִּין פֶּרַח בְּכָלוֹ : **[יט]** אוֹ אֵינּוּ אֶלָּא לְהוֹצִיא הָאִשָּׁה וְהַקָּטָן, תִּלְמוּד לֹאמַר הַצְּרוּעַ, בֵּין אִישׁ בֵּין אִשָּׁה כּוּ'. תּוֹרַת כְּהֻנִּים : **[כ]** דְּלֹא מִקְרִי פְּרִיחָה. אֲבָל מֵתוּדָה הַפְּטוֹר טְהוֹר, דְּכִי יִמְרֵט רֵאשׁוֹ, מִכָּל מְקוֹם מִשְׁמַע. כְּסָף מִשְׁנָה. וְכֶדֶד פֶּרְשׁוֹ הֲרַמְבַּ"ם וְהֲרִ"שׁ עַל פִּי הַתּוֹסֵפֶתָא. וְעֵין תּוֹסֵפוֹת יוֹם טוֹב : **[כא]** אִין כּוּ'. דְּהָהוּ מְצִי לְמַכְתָּב וְכִי יִמְרֵט, וְלִשְׁתַּק מֵרֵאשׁוֹ, אֶלָּא לֹאמַר דְּאִין הַזָּקֵן מְעַכְבּוֹ. תּוֹרַת כְּהֻנִּים : **[כב]** אִין כּוּ'. שְׁנַאֲמַר צְרַעַת הָרֵאשׁ אוֹ הַזָּקֵן, מִלְּמַד שֶׁהוּן חֲשׁוּבִים שְׁנִים. הֲרַמְבַּ"ם :

פרק י - משנה י

[כג] וּמִיָּהוּ בְּזָקֵן נְמִי אִם נִקְרַח כְּלוֹ יֵשׁ לוֹ דִּין קִרְחַת. וְהֲרִ"שׁ כָּתַב עוֹד הַבְּדֵל, דְּקִרְחַת וְגִבְחַת אֵינּוּ מִטְמְאִין אֶלָּא בְּאַרְבַּעָה מֵרֵאוֹת. וְיֵשׁ לֹאמַר שְׁכּוֹן

הוא גם כן דעת הר"ב. ועין תוספות יום טוב: **[כד]** והא דלא קאמר אפכא, משום דמסתמא לא מגדלי שער. ועין תוספות יום טוב: **[כה]** קרחת. והוא הדין לגבחת. הרמב"ם: **[כו]** שער כו'. לאו דוקא. דהוא הדין וכל שפן נקרח מאליו. תורת כהנים: **[כז]** איזוהי קרחת כו'. שאל עד איזה גבול יקרא כן. דהמקום התורה בארה, ואם מפאת פניו גבח הוא, וקרחת מה שפלפי ערפו. קרבן אהרן: **[כח]** מלמעלן. נראה לי, לאפוקי שער גבות העינים. ועין תוספות יום טוב: **[כט]** ואינן פושות וכו'. דכתוב בקרחתו או בגבחתו. או, לחלק. הר"ש:

יא

פרק

פרק יא - משנה א

[א] מדלא תנו נמי הכא חוץ מגר תושב כמו בריש פרק ג'. ועין תוספות יום טוב: **[ב]** ולא דמי להא דבפרק ז' אלו בהרות טהורות שהיו בנכרי קדם שנתגיר. דהתם בגופו, וכשנתגיר כקטן שנולד הוי, אבל הכא האי בגד הוה חזי לנגעים כו'. הר"ש: **[ג]** ולא ידעתי מה ענין ימים לכאן, דכל עוד שלא ראהו הכהן וגזר עליו טמאה פאלו אינו הוא, ולא דמי לנדה או לנזיר, זב וזבה, דתלויין בעצמן: **[ד]** וצמר מן בעלי חיים הוא, והם חיים מן הצמחים. הרמב"ם: **[ה]** חפר כו'. בתורת כהנים יליף ליה. ועין תוספות יום טוב:

פרק יא - משנה ב

[ו] רחלים. שסתם צמר הוא של רחלים: **[ז]** מחצה כו'. אף דספק נגעים להקל, אפלו הכי טמא. הר"ש. וכן בכלאים דינא הכי:

פרק יא - משנה ג

[ח] דברי רבי מאיר כו'. בתורת כהנים פליגי בדרשי דקראי. ועין תוספות יום טוב: **[ט]** שאין דרך לצבוע. הרמב"ם. אף כו'. צבועים בידי שמים מנין, תלמוד לומר לפשתים כו': **[י]** דלית ביה צבוע בידי שמים. קרבן אהרן. ועין תוספות יום טוב:

פרק יא - משנה ד

[יא] שפירקים כו'. מדכתיב ירקרק ואדמדם יליף לה בתורת כהנים. וכתב הרמב"ם, ושרש משרשי הלשון שלא יהיה נוסף אות או אותיות אלא לזרז ולהפליג כו'. ועין תוספות יום טוב: **[יב]** אבל בפתוך אינו מטמאין. וכל זה בתורת כהנים. ועין תוספות יום טוב: **[יג]** כלומר מכבסו ומסגירו כדלקמן. ובתורת כהנים יליף ליה. ומשמע נמי בעומד שני שבועות שישרף. ואין כן דעת הרמב"ם. ועין תוספות יום טוב:

פרק יא - משנה ה

[יד] כלומר לא הפגד פלו ולא הנגע בלבד, אלא מעט מן הפגד עמו. מדכתיב וכבסו את אשר בו הנגע, ולא כתיב וכבסו הנגע. תורת כהנים: **[טו]** דאלו ירק חלש שהוא מראה שלישי, טהור לגמרי, אפלו בראשון או בשני, דכתיב והנה כהה הנגע, משמע דעדין קצת מראה נגע בו. תורת כהנים: **[טז]** ובראשון עמד. ואם כהה בראשון וחזר בשני למראיתו, ישרף. ואם כהה גם בשני, אפלו פשה בכהה, מכבסו. הר"ש. וכלהו דיני דפרקין בתורת כהנים מדרשי דקרא. ועין תוספות יום טוב: **[יז]** אינו צריך כו'. והאי עוד מפעי ליה, מה ראשונה כגריס, אף שנייה. ורפנן תרתוי שמע מנה. תורת כהנים:

פרק יא - משנה ו

{יח} וְלֹהֲכֵי לֹא שִׁיבָה בֵּיהּ לְשׁוֹן הַצֵּלָה: **{יט}** הָרִישׁ מִהַתּוֹסֵפֹתָא. וְנִרְאָה לִי דְטַעֲמָא דְהַמְטָלִית אֵינּוּ נִמְשָׁךְ לְהַבְגָד, כִּיּוֹן דְמַחְבֵּר לְטָהוֹר. אֲבָל בְּסִיפָא, הַבְגָד שְׂאֵינּוּ מַחְבֵּר לְטָהוֹר נִמְשָׁךְ אַחֲרֵי הַמְטָלִית. אֶלָּא דְצָרִיךְ עֵינּוּן דְמֵאֵי שְׂנָא מְהֵא דְפָרַק יִיג מְשָׁנָה הִ' דְחוּלְצָ הָאֲבָנִים. עֵינּוּן שָׁם. וְהַרְמַבֵּי'ס גּוֹרֵס שׁוֹרְף. וְכֵן הוּא בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים. וְעֵינּוּן תּוֹסֵפּוֹת יוֹם טוֹב:

פרק יא - משנה ז

{כ} שְׂיֵשׁ בּוֹ כְּגָרִיס וְלֹא יוֹתֵר. הָרִישׁ. כְּלוּמַר, דְּאֵין צָרִיךְ שְׂיֵהָא בּוֹ שְׁלֵשׁ עַל שְׁלֵשׁ, דְכֵּלּוּ בְּגָד אֶחָד הוּא. וְעֵינּוּן תּוֹסֵפּוֹת יוֹם טוֹב: **{כא}** וְדוֹקָא מִצַּד אֶחָד, אֶף שְׂרְחוּקִים, אֲבָל מִצַּד זֶה לְצַד אַחֵר לֹא, אֶלָּא אִם כֵּן בְּעוֹרוֹת:

פרק יא - משנה ח

{כב} שְׁלֵשׁ. דִּילִיף לֵיהּ נִמְי בְּמָה מְצִינּוּ מִבְּגָד. תּוֹרַת כְּהֻנִּים: **{כג}** אֲפֵלוּ כּוֹי. דְּאֵין צָרִיךְ שְׂיֵהָה שְׁתֵּי וְעָרַב, דְּאִוּ לְחַלְקָא. קִרְבָּן אֶהְרֹן:

פרק יא - משנה ט

{כד} רוּצָה לומר לְשִׁתֵּי הָעוֹמֵד מִצְטָרֵף: **{כה}** וְקִשָּׁה, דְּבִפְרָק יִיב מְשָׁנָה בִ' תְּנִי דְתַחֲלַת הַבְּגָד צָרִיךְ שְׁלֵשׁ עַל שְׁלֵשׁ. וְעוֹד, מָה עֵנְוֵן בְּתֵי נִירִין לְשֵׁלֵשׁ עַל שְׁלֵשׁ. וְנִרְאָה לִי דְהֵכִי גְרָסִינּוּ, עַד שְׂיֵאָרְג בּוֹ שְׁלִישִׁי, וְלֹא גְרָסִינּוּ עַל שְׁלֵשׁ. וְעֵינּוּן תּוֹסֵפּוֹת יוֹם טוֹב:

פרק יא - משנה י

[כו] שְׁהוּה לִיּה לְמִימַר הַצֶּמֶר כּוֹי, וּמֵאֲמָרוֹ בְּצֶמֶר, יוֹרֵה שְׁיֵשׁ בְּהוֹן מֵה שְׁיֵשׁוֹרֵף וּמֵה שְׁיֵעֵזֵב, וּבָאָה הַקְּבֵלָה שְׁיֵעֵזֵב מֵהוֹן הָאֲמָרִיּוֹת. הָרַמְבַּ"ם: **[כז]** שְׁאִינוֹ רְאוּי לְקַבֵּל נֶגַע, וְאֵף עַל פִּי שְׁיֵשׁ בְּמִינוֹ נֶגַע. הַכִּי יִלְיֹף לִיּה בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים:

פרק יא - משנה יא

[כח] פְּגוֹן כּוֹי. וְלֹא יִדְעָתִי לְמָה פֶּרֶט אֵלוֹ, וְרַבִּים הֵם הַשְּׁנוּיִים בְּכָלִים: **[כט]** וְקִשָּׁה, דְּסִבְכָּה גּוֹפָא הָוָה מְצִי לְמַתְנִי. וְהָרַמְבַּ"ם נִרְאָה דְּלֹא גָרַס וְשָׁבִיס:

פרק יא - משנה יב

[ל] וְכֹן פֶּרֶשׁ הָרִ"שׁ, מְשׁוּם דְּמוּכַח מִתּוֹרַת כְּהֻנִּים דְּאִירִי אֵף בִּימֵי הַסְּגָרוֹ, וְלֹא בְּאוֹתוֹ שְׁנִטְהַר בְּקָרִיעַת הַנֶּגַע. וְעֵינַן תּוֹסֵפוֹת יוֹם טוֹב: **[לא]** כְּדִלְעִיל בְּסוּף פֶּרֶק הִי לְעֵינֵן אָדָם. הָרִ"שׁ. וְאֵף דְּהִתָּם מִקְרָא יִלְיֹף, אִין לְהַחְמִיר בְּנִגְעֵי בְּגָדִים יוֹתֵר מִבְּנִגְעֵי אָדָם: **[לב]** הָרַמְבַּ"ם וְהָרִ"שׁ. וְתִימָה, לְמָה לֹא פֶּרְשׁוּ מִדְּכֻתִּיב מִמְּאָרְת. וְעוֹד, שְׁגַם תְּרוּמָה טְמֵאָה בְּשֶׁרְפָה וּמִתָּר לְהַנּוֹת:

פרק יב - משנה א

[א] כל. לאתויי כדפרש הר"ב בריש פרק דלעיל. ועין מה שכתב שם: **[ב]** בתורת פהנים לא גרס וגופן, דמאדם למדנו, דאתם קרויים אדם כו': **[ג]** ולא תני להו במתניתין, משום דשתיים אתיא במכל שכן, ובחמש איכא פלוגתא דתנאי כמו בציצית. מהר"ם. ועין תוספות יום טוב: **[ד]** ומראיהו שפל מן הקיר לא חשיב, אלא הני דכתיב בהו לישנא יתירא חשיב. רש"י: **[ה]** שהקורות בולטות כמו מן עליה, ועליהם בנוי בית. ומהר"ם פירש, קורות רחבות ויכולין לעמד בלא נעיצה, ולא קרינן ביה בבית ארץ כו': **[ו]** הרמב"ם. וקשה, דלקמן (משנה ב) תנן עד שיהא בו אבנים כו'. ובנסחת ארץ ישראל כתוב ועליהו בית בנוי. וכן הוא בהר"ש:

פרק יב - משנה ב

[ז] בשיש כו'. אף דכתיב [ויקרא יד] ונתתי נגע צרעת בבית, סתם, נלמד במדת דבר הלמד מסופו, ונתץ את הבית את אבניו ואת עציו ואת כל עפר הבית, ולא הבנוי מענין אחר. הרמב"ם. וכתב מהר"ם דתנא ושיר עצם וברזל: **[ח]** ועפר. המגבל במים. כדכתיב וטח כו': **[ט]** וקשה, מנלו דבעינן שלש, דלמא חדא סגי. ונראה לי דמיתורא דבית קדריש ליה, דהא בבית קמירי, אלא לומר שהבית זה הוא דוקא בשלשתן יחד. ועין תוספות יום טוב:

פרק יב - משנה ג

[י] ורבי עקיבא דריש, קיר, דאפלו נראה בכתל אחד די. וחלצו את האבנים, אין פחות משתיים. ורבי ישמעאל אומר וחלצו וגו', אין פחות משתיים. הקיר, אפלו לא נראה אלא על אבן אחת. תורת פהנים:

פרק יב - משנה ד

[יא] עצים כְּדֵי וְכוּ'. וְשַׁעוֹר הָאֲבָנִים, מִפְּרֵשׁ בְּתוֹסֶפֶתָא, מִשְׁאֵוֵי שְׁנִים. הַר"שׁ: **[יב]** לְשֶׁבֶט יְהוּדָה וּבְנֵימִין, אֲלֵא יָד כָּל יִשְׂרָאֵל שְׁוִין. וְקָרוּ מִזְרְחֵית דְּרוּמֵית דְּלֵא הִיָּה לוֹ יִסוּד, צָרִיף לֹאֹמֵר דְּלֵאוּ מִפְּנֵי שְׁלֵא הִיָּה בְּחֻלְקוֹ שֶׁל טוֹרָף, אֲלֵא דְהִכֵּי גְמִירֵי לֵה דְכְּתִיב הַכֹּל בְּכֶתֶב וְגוֹ'. וְכֵן סָתַם לֹן בְּפָרְק ט' דְּעָרְכִין מִשְׁנָה ו'. וּבְזַבְחִים דָּף נ"ג רַהֲטָא דְסַגֵּיָא אֲלֵיבָא דְמֵאֵן דְּאָמַר דְּנִתְחַלְקָה, וְלְדִידֵיהּ מִטְמָא בְּנִגְעִים. וְכֵן פֶּרֶשׁ הַר"ב בְּפָרְק ה' מִשְׁנָה ד' דְּזַבְחִים וּבְרִישׁ פָּרְק ג' דְּמִדּוֹת. וְצָרִיף עֵיוֹן:

פרק יב - משנה ה

[יג] כְּנִגְע. וְקָשָׁה, לָמָּה אָסוּר לֹאֹמֵר נִגְע, וְהֵלֵא עַד שְׁיֵאמַר הַכֹּהֵן טָמֵא אֵין כְּאֵן טְמֵאָה. וְהָרֵא"ס פֶּרֶשׁ, מִשּׁוּם לְמַד לְשׁוֹנֵף לֹאֹמֵר אֵינִי יוֹדֵעַ, אוֹ מִשּׁוּם דְּרָף אֶרֶץ שְׁצָרִיף לְנִהַג עִם הַכֹּהֵן, וְלִי נִרְאָה כְּדֵי שְׁלֵא לְפִתַּח פִּי לְשֶׁטֶן. וְלִכְּל הִטְעָמִים נִרְאָה לִי דְבִכָּל הַנִּגְעִים הַדִּין כָּף. וְאֶפְשָׁר שְׁלֵא הַקְּפִידָה הַתּוֹרָה אֲלֵא בְּנִגְע הַבָּא עָלָיו רֵאשׁוֹן: **[יד]** וְאֶפְלוּ לֵא יִשְׁהוּ בְּכְדֵי אֲכִילַת פָּרֶס, וְלֵא דְמִי לְנִכְנֵס בְּבֵית. תּוֹרַת כְּהֻנִּים. כְּלוּמַר וְלֵהֲכִי מִפְּנֵי אוֹתָם, שְׁהָרִי לֵא יוֹכֵל לְהַצִּיל כָּלֵל: **[טו] קָנִים.** וְאֵף עַל גַּב דְּעַל הָרֵב הַכְּלִים שְׁנַעֲשׂוּ מֵהֵן אֵין מְקַבְּלִין טְמֵאָה:

פרק יב - משנה ו

[טז] עַל כּוּ'. כְּלוּמַר סָמוּךְ. כְּמוֹ וְעָלָיו מִטָּה מְנַשֶּׁה: **[יז] מִכָּל מְקוֹם.** פְּרוּשׁ, מִשּׁוּם מְקוֹם. מְהָר"ס. וּמְצָאנוּ כֵן בְּתַנְי"ף, לֵא תַעֲשֶׂה כָּל מְלֵאכָה [שְׁמוֹת כ]. וּבִתְהֵלִים ע"ח [וְלֵא יַעִיר כָּל חֻמְתּוֹ]: **[יח] לֵא וְגו'.** בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים, וְלִקְחוּ אֲבָנִים כּוּ' וְהֵבִיאוּ אֶל תַּחַת הָאֲבָנִים. אֵין פְּחוֹת מִשְׁתֵּימִים: **[יט] אֲלֵא כּוּ'.** וְכֵן לְהַפָּךְ. דְּכִינֹן דְּאֵיכָא שְׁתֵּימִים, תּוֹ לֵא הַקְּפִידָה הַתּוֹרָה. וְעֵינִן תּוֹסֶפּוֹת יוֹם טוֹב: **[כ] לְשׁוֹן קָצוּעַ מִפְּרֵשׁ.** אֲבָל הַלְמוּד מֵאֲשֶׁר הַקָּצוּ. וְדִשְׁנִיָּהֵן מְבִיאִין, נְלַמֵּד מִוְלִקְחוּ אֲבָנִים אַחֲרוֹת. וְהֵא דְכְּתִיב יִקְצַע אַחֵר חֵלֶץ, לְשׁוֹן יַחִיד, לְמַעוֹטֵי כְּתָל הַמִּפְּסִיק בֵּין בֵּית לְחֻצֵר וְלִגְנָה, שְׁאֵין בְּעַל הַחֻצֵר וְהַגְּנָה מְסִיעַ לְבַעַל הַבֵּית:

פרק יב - משנה ז

[כא] לעיר. ואפלו אינה מקפת חומה: **[כב]** הפשיון כו'. כל זה ילפינו בתורת כהנים מקראי. ועין תוספות יום טוב:

יג

פרק

פרק יג - משנה א

[א] עשרה. בלחו דפרקין ילפינו בתורת כהנים מקראי:

פרק יג - משנה ב

[ב] שכן דרך הזויות לתת שם אבנים גדולות המחזיקות את כל עבי הכתל ונראות משני צדדים. רש"י. והוא הדין דהנה מצי למימר האבן הראשה כרבי אלעזר, אלא דברו בכל כתל, שמן הסתם יש בזויות אבן גדולה: **[ג]** פרוש, כתל המפסיק בין שני בתים, ועל עץ או אבן אחת שבראשם מנח נדבד לבית זה וכן לבית השני, אותו העץ או האבן מקרי ראש, ושאר עצים או אבנים לפנים נקראין פתיו. ולפי שבפרוץ פרושו סתום הרחבתיו. מהר"ם: **[ד]** נראה כו'. מדתלי בנראה, מסתברא דאחליצה קאי. דאי אנתיצה, הרי נותץ כל הבית, ומה לי באיזה אבן נראה. וקאמר דלא חיבו הכתוב לחברו שיחלץ עמו אלא כשנראה בראש, הואיל ואבן אחת בשלו ושל חברו. וכן משמע מדתני נוטל ולא נותץ. וכן כתב מהר"ם:

פרק יג - משנה ג

[ה] לְבֵית. שְׁלֹצֶרֶךְ הַבַּיִת גַּם כּוֹן נִבְנוּ, לְצֶרֶךְ הַתְּקָרָה. קָרְבָּן אֶהְיוּ: **[ו]** וְלֹא מִפְּרֹשֶׁת לְעֵינֵינוּ מָה שׁוֹטְחִין אוֹתָן. דָּאֵי לְצֶרֶךְ עֲצָמוֹן, פְּשִׁיטָא דְאֵינָן בְּכָלֵל אֲבָנֵינוּ. אֶלָּא וְדָאֵי שְׂיֵישׁ בְּהוֹן צֶרֶךְ קָצֵת אֶל הַגֵּג. וְזֶה הוּא לִיָּה לְהַרְ"ב לְפֹרֶשׁ: **[ז]** וְעוֹשִׁין הַסְּבִכָּה כְּדֵי שְׁלֹא יִפְלוּ הַתֵּינֻקוֹת. הַרְ"שׁ:

פרק יג - משנה ד

[ח] הַרְ"מ. נִרְאָה לְפֹרֶשׁ דְּלֹא מְטַמָּא בְּנִגְיָעָה מִתּוֹכוֹ אֶלָּא כְּשֶׁבֵּא כָּלּוֹ לְתוֹכוֹ, כְּדִמְשָׁמַע קָרָא. אֲבָל דַּעַת רְשִׁי לְפִי הַגְּרָסָא שְׁלֹפְנֵינוּ, דְּטַמָּא בְּנִגְיָעָה לְחוּדָא, וְאֵתִי שְׁפִיר טְפִי סִיפָא זֶה וְזֶה מְטַמָּאִין בְּבִיָּאָה. וְהַרְמְבִ"ס כְּתַב, זֶה וְזֶה כּוֹי, כִּי צַד, בֵּית שְׁהֵיָה מִסָּךְ כּוֹי. וְדַחַק דְּמִפְּסִיק בְּמִשְׁנַת הַבּוֹנָה כּוֹי:

פרק יג - משנה ה

[ט] חוֹלֵץ כּוֹי. וְלַעֲוִיל פֶּרֶק יִ"א מְשֻׁנָּה ו' תַּנִּי מְצִיל כּוֹי, עֵינָן מָה שְׁכַתְּבֵתִי שָׁם. וּמַהֲרִ"ס כְּתַב דְּהֵתֵם וְהֵכָא חַד דִּינָא הוּא, וְאֵין דִּינָן בְּשֶׁרְפָה, אֶלָּא הַתְּנָא עֲצָה טוֹבָה קָא מְשָׁמַע לָן, דְּמֵאַחַר שְׁרָאִינוּ שְׁחִזֵּר הַנִּגְעָה לְהַמְסָגֵר, נִכְרָ בְּטוֹב שְׁפָלוֹ מְנַגַּע הוּא, וְיֵישׁ לְחַשׁ שְׁיִנְגַע גַּם הַנִּקְחָ מֵאִתּוֹ וְיִתְקַלְקַל גַּם הַבְּגָד וְהַבַּיִת הַטְּהוֹר, לְזֶה הַשְּׁמִיעֵנוּ עֲצָה טוֹבָה שְׁיִחַלֵּץ הָאֲבָנִים וְיִפְרִישׁ הַמְטָלִית מִהַטְּהוֹר. וְחוֹלֵץ לָאוּ מֵעֵינָן חוֹלֵץ וְקוֹצָה וְטַח קְאָמֵר, דְּכִינָן דְּנִלְקַחוּ מִן הַמְסָגֵר לְאַחַר חֲלִיצָה וְטִיחָה קִדְּם נְתִיצָה, אֵין דִּינָן כִּיּוֹצָא בּוֹ. וּמְצִיל דְּהֵתֵם פְּרוּשׁוֹ יִפְרִישׁ, כְּמוֹ הַעֲשֶׂר אֲשֶׁר הֲצִיל [בְּרֵאשִׁית ל"א]. וְעֵינָן תּוֹסֵפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק יג - משנה ז

{י} בפרק קמא דכלים משנה ד' כתב הר"ב, מצרע יושב וטהור עובר. ובקדושין דף ל"ג הגרסא מצרע יושב וטהור עומד. וכתב רש"י שכן הוא בתורת כהנים. וכתב הר"ש, והכל אחד, דלעומד דהקא קרי ליה התם יושב, ולעובר דהקא קרי ליה התם עומד. ולהכי נמי לא קפיד הר"ב וכתב הקא עובר במקום עומד:

פרק יג - משנה ח

{יא} ורבו. מדלא כתיב והבא בבית, אלא אל הבית, משמע שעדין הוא יבא אל הבית. ומיהו בבבביר מרב לאו ביאה היא כלל. קרבן אהרן: **{יב}** שהכניס כו'. אף על פי שלא עמד שם אלא שהכניסה והוציאה, טמא, דדוקא גבי אילן שאין שם ארבע מחצות בעינן עומד, כדכתיב בךד ישב. אבל בבית דאיכא מחצות, כאלו עומד דמי. תוספות: **{יג}** אי מה בית טעון צפרים אף בגד כו', תלמוד לומר זאת. תורת כהנים: **{יד}** הר"ש השמיט ועורות. ודיק טפי לשון כגון: **{טו}** אי מה בגד מטמא בכל הטמאות כגון שרצים ושכבת זרע, אף בלן, תלמוד לומר זאת. תורת כהנים:

פרק יג - משנה ט

{טז} ומשום הכי לא כתב והשוהה, ללמד שתהא האכילה משערת באוכל כשהוא מסב, שזה קובע לאכילתו, ואי לאו הכי הנה משער השקה באכילה דכל התורה, דהינו בכזית. קרבן אהרן:

פרק יג - משנה י

{יז} עד כו'. ואז נטמאו טבעותיו. אבל ידיו נטמאו מיד. הרמב"ם. ודיק ליה מדאמרו לו בזמן שאין כל גופו טמא, דמשמע מיהא דמקצת גופו,

הִינּוּ יָדָיו, טְמֵאִין. וְהָא דְבַעֲיָנָן רֵאשׁוּ וְרַבּוּ, הִינּוּ שְׂיִטְמָא כָּל גּוּפּוֹ: {יח}
בְּתוֹרַת פְּהֵנִים זְלִיף לִיָּה:

פרק יג - משנה יא

{יט} וְהוּא דַחֵק, דְּהָא הֵכָא בְּמִצְרָע שְׁנַכְנַס לְבֵית טְהוֹר מִיָּרִי, כְּמוֹ שְׁכַתֵּב
הוּא פְּלִים שְׂאֲמַרְנוּ כּוּ'. וְעֵין תּוֹסְפּוֹת יוֹם טוֹב: {כ} וְצָרִיךְ לֹאמַר דְּלֹא פְּלוּג,
וְאִי בִּיּוֹם נִתְּנָה זֶה הַשְּׁעוֹר:

פרק יג - משנה יב

{כא} שְׂאֲסוּר לִישֵׁב בְּאַרְבַּע אַמּוֹת שֶׁל הַמִּתְפַּלֵּל, נִמְצָא שְׁכָל כֶּף קִנְיָה
לְמוֹשֶׁבוֹ. וְלִשׁוֹן הֶרְמֵבִ"ס, שְׁהַמְקוֹם אֲשֶׁר יָבֵא שָׁם יִהְיֶה אַרְבַּע עַל אַרְבַּע
שְׂיִהְיֶה לוֹ מוֹשֵׁב בְּפָנָי עֲצָמוֹ: {כב} דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר כּוּ'. רַבִּי מֵאִיר מְדַמְהוּ
לְמֵת הוֹאֵיל וְשִׁנְיָהֶם מְטַמְּאִין כָּל מָה שְׁבָאֵהּ. וְרַבִּי יוֹסִי הוֹרִידוּ מְדִרְגָּה
אַחַת הוֹאֵיל וְאִינוּ מְטַמְּא שְׁבָעָה כְּמֵת. הֶרְמֵבִ"ס:

יד

פרק

פרק יד - משנה א

{א} דְּהָא חַיִּים כְּתִיב. רַשִׁ"י: {ב} וְקָשָׁה, דְּהָא תֵּנּוּ בְּפֶרֶק ז' דְּמִקְוֹאוֹת מְשֻׁנָּה
ה', שְׁלֶשָׁה לְגִין מִיָּם שְׁנַפֵּל לְתוֹכָן קָרְטוּב יִין וּמִרְאִיָּהוּן כְּמִרְאֵה יִין, וְכָל שְׁכָן
דָּם דְּסוּמָק טְפִי. וַיֵּשׁ לֹאמַר, דְּנִכְפָּר מִמְשׁוֹ קְאָמַר כּוּ'. תּוֹסְפּוֹת. וְעֵין תּוֹסְפּוֹת:

יום טוב: **ג** ומצריכו [לקוברה] בפניו, כדי שלא יחשדוהו שיאכלהו. נראה לי: **ד** נטל. משמע דלאחר שחיטה נוטלן. ועין תוספות יום טוב: **ה** דכתיב על המטהר, דמשמע בגבה, הינו על גב היד. ויש אומרים על מצחו שהוא יותר עליון כו'. וגם בבית כתוב על, שיזה מבוחץ, וילפינו ממצרע שיזה גם כן בעליונות והוא השקוף. עין תוספות יום טוב:

פרק יד - משנה ב

ו הנה ליה למימר נמי דמעט נמי דכלי גופיה, כדאיתא בגמרא, אלא דכל זה ליתיה, דמסקנת הגמרא היא דכל בשרו דוקא הוא, דאפלו למאן דדריש כלל ופרט, הלכה היא ועוקרת הדרשא. ועוד, דהא הר"ב פסק פרבי עקיבא דדריש רבויי ומעוטי ורבה הכל, ולא מעט אלא שבתוך החטם (שאי אפשר לראותו כלל. כסף משנה). אלא שדחקו להר"ב משנה ד' דפרק ב'. אבל הרמב"ם כתב, דהתם הינו שאין הכהן זקוק לחפש בשאר מקומות שפא נשאר בהן שער אף על פי שהוא צריך לגלח הכל. ומי כהחכם יודע פשר דבר:

פרק יד - משנה ג

ז לאו דוקא, דהא פוסל בקדשים גם כן. אלא רוצה לומר כל מה שהוא במדרגה למטה מתרומה: **ח** במעשר כו'. בגמרא ילפינו להו מקראי. ועין תוספות יום טוב:

פרק יד - משנה ד

ט מצוה. משום דבגזיר אין תגלחת מעפבת, משום הכי נקט מצוה, דאלו במצרע מעפבת. ועין תוספות יום טוב: **י** לא כו'. וכלן הלכה הו, דלא מצינו בהן טעם. עין תוספות יום טוב:

פרק יד - משנה ה

[יא] וְקָשָׁה, הָא בְּשָׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים מְצָרִיךְ תְּלַת קָרְאֵי עַל זֶה. וַיֵּשׁ לומר, כִּינּוֹן דְּגָלֵי לָן הֵתָם דְּלָכְלָן הֵינִי בְּעֵינָן שְׁוֹת, כִּי גָלֵי הָכָא שְׁיֵהִיו שְׁוֹת נְשִׁמְעִיהָ מִהֵתָם דְּלָכְלָן יֵהִיו שְׁוֹת: **[יב]** **כְּשֵׁרֹת**. דְּצָפוּר צָפוּר רַבָּה. גְּמָרָא: **[יג]** **יְקַח כּוֹי**. דְּלֹא כְּשָׁנֵי שְׁעִירִים דָּאָם מְשִׁהֲגֵרִיל מִת יָבִיא זֹוג אַחַר. דְּמִדְּכָתִיב הָאֱחָת, לומר שְׁאִינָן מְעַבְבוֹת זֹ אֶת זֹ. תּוֹרַת כְּהֻנִּים: **[יד]** **נִשְׁפָּךְ כּוֹי**. בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים יִלְיָף לְהוּ מְקָרְאֵי. וְכֹן הִלְכָה. וְלֹא כֹן בְּשָׁנֵי שְׁעִירִים, דִּיחִידָאָה הוּא. וְעֵינָן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק יד - משנה ו

[טו] כְּלוּמַר, שְׁאֵלוּ הַשָּׁנִים מְחַלֵּק כָּל אֶחָד לְשָׁנִים וּמִמֵּילָא יֵהִיו כָּאֵן אַרְבַּעָה. וְכֹן כְּתַב הַרְמַב"ם: **[טז]** **אֲזוּב**. אֲרַכּוּ טַפַּח. וּשְׁנֵי תוֹלְעַת, מְשַׁקֵּל שְׁקָל. הַרְמַב"ם:

פרק יד - משנה ח

[יז] דְּכָתִיב אֲצַבֵּעַ גְּבִי שָׁמוֹ, וַיִּלְפִּינּוּ דָם מִנִּיהָ. רַשִׁי:

פרק יד - משנה ט

[יח] דְּבִיאָה בְּמִקְצַת לֹא שְׁמָה בִיאָה: **[יט]** וְאָף עַל פִּי שְׁהִיָּה לֹו בִימֵי חִלוּטוֹ. אֲבָל הַתּוֹסְפוֹת כְּתוּבוֹ, וְדוּקָא שְׁנַקְטָעָה מְשַׁנְזַקֵּק לְטַמְאָה. אֲבָל הַרְמַב"ם נִרְאָה דְּסִבְרָא לִיהָ אֲפֵלוּ גְדָם מְעַקְרָא, דְּתִהִיָּה, עִכּוּבָא הוּא. וְלָכְלֵי עֲלָמָא

צָרִיד עֵיוֹן לָמָּה לֹא תִגִּי נְמִי שְׁעָר דְּכָתִיב נְמִי בְּקָרָא. אִי נְמִי מִתְהַיָּה. וְעֵינָן
תּוֹסְפוֹת יוֹם
טוֹב:

פרק יד - משנה י

{כ} **לא כפר**. דְּכַפְרָה אֲמַתְנַת הָרֹאשׁ כְּתִיבָא. רְשִׁי: {כא} **שְׁיָרִי כו**. דְּכָתִיב
וְהִנּוּתָר, וְהוּי כְּשִׁפִּיכַת שְׁיָרִי דָם חֲטָאת: {כב} **בְּשֵׁם, וְלִהוּי כְּמוֹ מִנְחָה**
שְׁחִסְרָה. רְשִׁי:

פרק יד - משנה יב

{כג} **מצרע כו**. בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים יְלִיף לְהוּ: {כד} **קָרְבַּן עֲנִי**. בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים
יְלִיף לְהוּ. וּמִסֻּתְבָּרָא דְזָה דוֹקָא בְּלֹא קְבֻלַּת נָדָר. אֲבָל עֲשִׂיר הַנּוֹדֵר לְהִבִּיא
קָרְבַּן מִצְרַע עֲנִי, מִבִּיא קָרְבַּן עֲשִׂיר, כְּדַתְנֵן רִישׁ פֶּרֶק ד' דְּעֶרְכִּין. אֲלָא
שְׁהַרְמְבִּיִּים לֹא הֶעֱתִיק לְהַדְּ דְּהָכָא, שְׁמַע מִנָּה דְּסִבְיָרָא לִיה דְּהִיא נְדָחִית
מִהֲלָכָה: {כה} **אף כו**. אֲרִישָׁא מְהַדָּר, עֲשִׂיר שְׁהִבִּיא קָרְבַּן עֲנִי לֹא יֵצֵא,
וְקֹאֲמַר רַבִּי יְהוּדָה אֵף כו. וְעֵינָן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: {כו} **חִיבָת**. כְּגוֹן דְּלִידָה
וְזִיבָה וְסוּטָה. אֲבָל אִם אֲכָלָה חֶלֶב אוֹ חֲלָלָה שֶׁבֶת, פְּטוֹר הַבַּעַל. הָרִישׁ.
וְעֵינָן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק יד - משנה יג

{כז} **אחד מהם**. רְצָה לומר אַחַת מִשְׁתֵּי חֲטָאוֹת שְׁנִתְעַרְבוּ. הָרְמִבִּיִּים: {כח}
וְקִשָּׁה, דְּזָה אֵינוֹ אֲלָא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲבָל לְרַבְּנָן דְּסִבְיָרָא לְהוּ אֵין מְבִיאִין
קְדָשִׁים לְבֵית הַפְּסוּל, אֵינוֹ יָכוֹל לְהִתְנוּת שְׁתֵּהָא שְׁלָמִים, דְּהָא מִמַּעַט
בְּאֲכִילְתָּן יוֹם אֶחָד. וְכֵן הוּא בְּהַדְּיָא בְּגִמְרָא [נִדָּה דף ע"ו]. וּבְקָרְבַּן אֲשָׁמוֹ נְמִי
לִיכָא לְאוֹקְמָא, דְּהָא קִימָא לָן כְּרַבִּי יְהוּדָה, דְּאֲשָׁם קוּבְעוּ, וְאֵין לוֹ תִקְנָה
לְהִבִּיא קָרְבַּן עֲנִי כָּלֵל, וְאִם כֵּן תִּימָה עַל הָרְמִבִּיִּים וְהָרִישׁ שְׁלֹא פְרָשׁוּ
דְּמִשְׁנַתְנֵנוּ אִינָה הֲלָכָה. וְהָרְמִבִּיִּים בְּחִבּוּרֵי הֶעֱתִיק לְמִשְׁנַתְנֵנוּ וְהִשְׁמִיט

תקנתא דאשם. ועדו קשיא שניה במקומה. וצריך עיון: